

Výstava Artificial Intimacies, která se zabývá paralelou mezi rafinovanou manipulací online milostných podvodníků a rostoucím výskytem aplikací AI, jako je Replika, zkoumá vzestup rekreačních romancí a gamifikaci intimity online. Zároveň se zamýšlí nad vývojem emocionální dynamiky mezi lidmi a nelidmi v době, kdy jsme vstoupili do věku umělé inteligence.

Výraz artificial v názvu odkazuje nejen na technologie poháněné umělou inteligencí, které interagují s lidskou touhou po přátelství, intimitě, lásce a sexu, simulují je, nebo dokonce využívají, ale evokuje také svůj latinský kořen artificium ve smyslu chytrých prostředků lsti a klamu určených k vytváření iluzí a zastírání reality.

Intimita a láska se tradičně budují prostřednictvím opakujících se každodenních interakcí: vzájemné pozornosti, velkorysosti a emocionálního sdílení. Podvodníci s romantikou již dlouho ukazují, jak snadno lze tuto dynamiku napodobit. Nyní to dokážou i algoritmické procesy, a to díky neustálému zdokonalování zpracování přirozeného jazyka (NLP) a velkých jazykových modelů (LLM), které zrcadlí emocionální spojení a vyvolávají lidské reakce, jež jsou k nerozeznání od těch, které zažíváme s blízkými.

Jak se v digitálním světě propisují lidské touhy do strojové interakce? Co nám tato dynamika odhaluje o lásce, vztazích a emocionální zranitelnosti v době technologického pokroku? Jak proměňuje naše chápání empatie a citové závislosti?

Podvod s romantikou (romance scam) je forma internetového podvodu, při kterém podvodníci předstírají romantický zájem a rychle vytvářejí citovou vazbu a manipulují oběť k zasílání peněz. Tito podvodníci používají falešné profily na seznamkách, sociálních sítích a online hrách a pomocí sérií promyšlených otázek a vyvolávání emočních reakcí si získávají důvěru.

V podobném duchu napodobují AI chatboti to, co podvodníci a svůdníci dělali po staletí. Strojové učení jim umožňuje přizpůsobit se uživatelům tím, že analyzují konverzace, rozpoznávají vzorce a generují personalizované odpovědi. To následně umožňuje zlepšit zapojení uživatelů a časem posiluje jejich náklonnost. Nedostatečná regulace těchto technologií vyvolává i další problémy, neboť se opakovaně objevuje agresivní chování, zaujaté myšlení a nedostatek morálního rozlišování.

Zatímco tradiční sociální sítě a seznamky spojovaly lidi mezi sebou, AI chatboti slibují samotné spojení – interakci, která napodobuje lidské vztahy a poskytuje uživatelům pocit, že jsou viděni a vnímáni.

Lidé nepotřebují superinteligentní, lidské úrovni odpovídající umělou inteligenci, aby

vnímali vztahy jako smysluplné. Už v roce 1966 ukázal chatbot ELIZA Josepha Weizenbauma, jak snadno lidé přisuzují lidské vlastnosti i jednoduchému programu na otázky a odpovědi. Současné chatboty dokážou vyvolat emoce téměř nerozeznatelné od těch, které prožíváme ve vztazích s lidmi. Svědčí to o kulturním posunu redefinujícím podstatu lásky, vztahů a samotného lidství.

Replika, jedna z nejpopulárnějších aplikací pro AI společníky, má údajně 30 milionů uživatelů a poptávka stále roste. Podobně jako u seznamek je hlavním důvodem setrvání uživatelů na platformě touha po neustále přítomném partnerovi – někom, kdo nikdy není zaneprázdněný, nikdy nespí a je vždy podporující.

Konverzace s AI chatboty i podvodníky často vytvářejí iluzi dialogu, ačkoliv jsou spíše formou reflexe sebe sama. Specialista na AI Richard Meng to přirovnává k psaní v Google Docs – uživatelé ve skutečnosti „mluví sami se sebou.“

Přehnané lichocení, neustálé potvrzování a nekritická podpora – charakteristiky chatbotů i podvodníků – mohou vytvářet iluzi hluboké emocionální vazby a zkreslovat, jak se vidíme.

Profesorka MIT Sherry Turkleová tvrdí, že s rostoucím množstvím času stráveného online, mnozí lidé začali dávat přednost vztahům skrze obrazovku: „Našli jsme potěšení ze společnosti druhého bez nároků na přátelství, pocit intimity bez nároků na vzájemnost, a co je rozhodující, zvykli jsme si jednat s programy jako s lidmi.“

V posledních deseti letech se počítačové hry zaměřily na uspokojování emocionálních potřeb uživatelů. Nyní seznamovací aplikace a digitální platformy následují tento trend gamifikací intimity – nabízejí odměny, herní měnu nebo výhody za sdílení osobních informací a pravidelné přihlašování. Tento mechanismus zvyšuje uživatelskou angažovanost a prohlubuje vazby k platformě.

Zatímco ChatGPT nemá tvář ani tvar, AI společníci často využívají roztomilé avatary, které stimulují důvěru a pocit bezpečí. Roztomilost je silným nástrojem k posílení emocionální vazby – uživatelé si na své digitální společníky zvykají, a dokonce pociťují vinu, pokud jim nevěnují dostatek času. Dlouhodobý dopad antropomorfizace těchto technologií na mezilidské vztahy zatím zůstává neprozkoumaný.

Výstava Artificial Intimacies představuje díla mezinárodních umělců, která zkoumají tyto procesy skrze čtyři propojené tematické osy: Podvod a manipulace, Roztomilost a gamifikace, Lichocení a narcismus, Násilí a kontrola.

Valentina Peri, 2025

Výstava *Artificial Intimacies* od Valentiny Peri byla vybrána v rámci tematické otevřené výzvy výstavního cyklu G99 – *Your Addiction Is the Message* kurátorky Barbory Trnkové. Tento cyklus se zabývá závislostmi a únikovými strategiemi v kontextu současných společensko-kulturních problémů prostřednictvím umělecké tvorby. Volně reinterpretuje slavný výrok mediálního teoretika Marshalla McLuhana „Médium je poselství“, a nabízí pohled na závislosti jako na zdroje informací, které mohou být nejen osobně obohacující, ale i klíčové pro smysluplnou budoucnost společnosti.

BIA

Aurora Mititelu je rumunská umělkyně působící mezi Los Angeles a New Yorkem.

Pracuje

s počítačově generovanými obrazy, 3D simulacemi, AI a instalacemi ve fyzickém prostoru, aby zkoumala, jak digitální média utvářejí současnou realitu a strukturu společnosti. Získala titul MFA v oboru mediální umění na UCLA (University of California) a je držitelkou stipendia Fulbright. Dříve žila a pracovala jako 3D umělkyně a art direktorka v Berlíně.

Inès Sieulle je francouzská režisérka žijící v Paříži. Studovala na École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs v Paříži, poté pokračovala na Fresnoy – Studio national des arts contemporains a na École des Hautes Etudes en Sciences Sociales. Ve své tvorbě se zaměřuje na současné sociální dynamiky, které ji obklopují. Kombinuje divadlo, sochařství, video, digitální umění a instalace, aby vytvořila citlivé formy vyprávění, které propojují dokumentární a fikční přístupy.

Edward Fornieles je umělec působící v Londýně. Jeho nedávné dílo *Fini* využívá roztomilé postavičky k odhalení nelidských struktur, které často zůstávají neviděny nebo nepromyšleny. Fornieles vystavoval mimo jiné v The Serpentine Gallery, Chisenhale Gallery, Martin Gropius Bau a v různých dalších institucích a galeriích.

Valentina Peri je nezávislá kurátorka, kritička umění, umělkyně a autorka žijící v Paříži. Ve své práci se zaměřuje na roli technologií v současné kultuře, zejména na otázky lásky a intimity v digitálním věku. Její putovní výstava *Data Dating* byla představena v šesti zemích. V roce 2022 začala zkoumat fenomén internetových podvodů s romantikou v západní Africe a vydala knihy *The New Romance Scammer's Instructor* a *Le Brouteur Galant*, které obsahují původní milostné zprávy od podvodníků z Ghany a Pobřeží slonoviny. Získala grant *Fluxus Art Projects* na realizaci výstavy *The Museum of Dating*, která byla představena v Londýně a Marseille. V letech 2011–2021 působila jako ředitelka a kurátorka v *Galerie Charlot Paris – Tel Aviv*, která se zaměřuje na novomediální umění. Od roku 2021 spolupracuje s výstavní platformou peer-to-space v

Berlíně.

Valentina je také spoluzakladatelkou *SALOON Paris*, mezinárodní a různorodé sítě žen působících v umělecké sféře, která je součástí *SALOON Network*.